

[Ministeren for udviklingsbistand]

De oprindelige folk kan også have forskellige ønsker. Nogle lægger hovedvægten på at bevare deres særlige kulturer. Andre ønsker først og fremmest at blive integreret i de moderne samfund, men på deres egne præmisser.

Ét synes imidlertid sikkert. Hvis der ikke bliver gjort noget effektivt nu for at beskytte og støtte de oprindelige folk, er det et spørgsmål, om ikke hovedparten af de oprindelige folk om en generation eller to vil have mistet deres kultur og deres identitet.

Det internationale år og den opmærksomhed, der nu er om de oprindelige folk, skal derfor bruges til at fremme deres rettigheder og udvikling.

Fra dansk side har vi lagt vægt på at deltage aktivt i planlægningen og gennemførelsen af årets målsætninger både i Danmark og på internationalt plan. Der har både i Danmark og Grønland været afholdt en lang række arrangementer om oprindelige folk, udstillinger, foredrag, filmforevisninger, konferencer m.v.

Disse arrangementer vidner om den store interesse, der er i Danmark for oprindelige folk.

Jeg vil gerne tillade mig at benytte lejligheden til at takke Grønlands hjemmestyre og alle de organisationer, der har bidraget til at skabe opmærksomhed omkring året.

Internationalt har Danmark aktivt støttet FN med henblik på, at årets målsætninger har kunnet opfyldes. Vi har således ydet et væsentligt bidrag til den frivillige fond, som FN har oprettet i anledning af året med henblik på at kunne finansiere en række mindre projekter til direkte gavn for de oprindelige folk. Vi har endvidere bistået FN's Menneskerettighedscenter i Genève med udsendelse af en grønlandsk ekspert, der har deltaget i arbejdet med planlægningen og gennemførelsen af det internationale år.

Hvad angår den danske støtte til oprindelige folk, må vi som udgangspunkt, når det drejer sig om praktiske indsatser, nøje se på, hvad der faktisk hjælper. Vores sympati – hvor stor den end er – gør det jo ikke alene. Man har fra dansk side allerede støttet en række konkrete projekter, der tager sigte på at forbedre oprindelige folks forhold og sikre respekten også for deres rettigheder.

Lad mig nævne et par helt konkrete eksempler: Den internationale arbejdsgruppe for spørgsmål vedrørende indfødte folk, IWGIA,

har hovedsæde i København. Danmark finansierer IWGIA's forskningsprojekt om oprindelige folks selvbestemmelse, udvikling og identitet, og vi støtter IWGIA's drift i det hele taget. Siden 1989 har Danmark gennem IWGIA og Sammenslutningen af Oprindelige Folk i Peru bidraget med 9 mio. kr. til et projekt, der har til formål at registrere jordrettigheder i 120 indianske samfund i Amazonlandet i Peru, sådan at de indianske samfund kan håndhæve deres jordrettigheder mod indtrængende tømmerbaroner og kvægavlere.

Mere end 100 lokalsamfund af oprindelige folk, som hidtil for få år siden levede som retsløse bønder, har nu fået skøder på deres jord og ret til at dyrke den som selvstændige bønder.

Siden 1990 har Danmark gennem Caritas støttet et alfabetiseringsprojekt blandt Kechuaindianerne i Peru. Projektet søger ikke kun at lære indianerne at læse og skrive, men også at bevidstgøre dem om deres situation og deres rettigheder.

Et andet dansk finansieret IWGIA-projekt skal medvirke til, at oprindelige folk i Afrika kan udveksle erfaringer om deres forhold og mulige løsninger på deres problemer. Projektet omfatter bl.a. fremme af selvorganisering, udgivelse af et nyhedsbrev for oprindelige folk og mulighed for at fremme indbyrdes kontakter.

Det er blot eksempler. Danmark har de senere år ydet en ikke ubetydelig støtte til de oprindelige folk, men ikke nok. Regeringen vil derfor arbejde for en forstærket og mere målrettet indsats til støtte for de oprindelige folk.

Der er meget betydelige regionale forskelle i de problemer, som de oprindelige folk står over for. Jeg vil gerne fremhæve et gennemgående træk, som jeg – trods alle forskellighederne – mener har helt central betydning for en målrettet indsats for at forbedre de oprindelige folks levevilkår. Det er selvstyre eller, om man vil, selvforvaltning, dvs. muligheden for at træffe beslutning om egne forhold.

I alt for mange tilfælde bliver oprindelige folk enten holdt uden for den udvikling, det omgivende samfund gennemlever, eller revet med i en udviklingsproces, som de ikke selv har igangsat og ikke har kontrol over. I begge tilfælde krænktes disse folks ret til selvbestemmelse og til frit at forme deres egen udvikling økonomisk, socialt og kulturelt.